

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بیرجند

راهنمای عمل درمان شناختی- اجتماعی اعتیاد

بر اساس تئوری شناختی- اجتماعی بندورا

قابل استفاده روان شناسان، مددکاران اجتماعی، مشاوران، دانشجویان پزشکی، بهداشت، روانشناسی، مشاوره، مددکار اجتماعی و...

تالیف

سیمین حسینی

علی دشتگرد

مددکار اجتماعی سازمان بهزیستی خراسان جنوبی

اداره بهزیستی شهرستان قاین

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

دانشکده پرستاری و مامایی قاین

با مقدمه

دکتر محمد رضا رئیسون

استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

شیوع پدیده ای خطرناک در جامعه که نمی توان نسبت به آن بی تفاوت بود و به صورت یک معضل جهانی در آمده ، اعتیاد است. وجود چندین میلیون معتاد از یک سو، پایین آمدن سن اعتیاد و شیوع آن در بین دانش آموزان از سوی دیگر زنگ خطری برای همه محققان، مسئولان، خانواده ها و احاد مردم جامعه است.

همجواری کشور عزیزمان با کشورهایی همچون افغانستان و پاکستان و مرزهای مشترک طولانی باعث شده زمینه نقل و انتقال مواد مخدر به کشور تسهیل گشته و در چنین شرایطی آسیب ها و صدماتی که به کشور وارد می گردد بسیار وسیع و قابل توجه خواهد بود، شهادت هزاران نفر از فرزندان ایران اسلامی در راه حفاظت از مرزها فقط گوشه ای از این آسیب ها و صدمات است.

با توجه به راههای مقابله ای که تا کنون اعمال شده است نه تنها کاهش در نقاضا بوجود نیامده بلکه شواهد حکایت از افزایش تقاضا، تغییر در نوع ماده مصرفی از سنتی به صنعتی و کاهش سن اعتیاد دارد که موجب نگرانی بسیاری در جامعه شده است. هم اکنون متخصصین و صاحب نظران بر این باورند، که اعتیاد یک اختلال روانی، ژنتیکی، جسمی و اجتماعی است. که بر این اساس تنوعی از درمان های روانشناختی و مداخلات اجتماعی برای کنترل آن ضرورت دارد، در شرایط حاضر با توجه به شکست های روش های درمانی اروشی و درصد زیاد بازگشت مجدد به اعتیاد این معضل توجه بسیاری از محققان در جهان را برانگیخته است تا با ارائه نظریه های مختلف جامعه شناسی و روانشناختی از یک سو و توسعه تحقیقات در حال انجام برای کشف ابعاد مختلف این پدیده از سوی دیگر درک واقع بینانه تری از اعتیاد را برای ما فراهم آورند.

بسیار مفتخرم که این پدیده شوم در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند توسط همکار محترم ، آقا ی شنگرد و سرکار خانم صبیانی مورد توجه قرار گرفته و اقدام به تالیف کتاب حاضر که حاصل تجربیات علمی و علمی پژوهش های یک دهه این عزیزان در زمینه اعتیاد می باشد را به رشته تحریر در آورده اند. ضمن آرزوی موفقیت روزافزون برای مولفین محترم، مطالعه این کتاب و استفاده از نتایج مطالعات این عزیزان را به کلیه محققان، دانشجویان رشته های روان شناسی، علوم پزشکی و... توصیه می نمایم.

دکتر محمد رضا رئیسون

استادیار دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

فهرست

۱۲.....	فصل اول- مبانی و مفاهیم اعتیاد.....
۱۳.....	اعتیاد چیست؟.....
۱۶.....	علل و عوامل موثر بر اعتیاد.....
۲۱.....	ایجاد زمینه های روانشناختی اعتیاد.....
۳۲.....	فصل دوم- درمان اعتیاد.....
۳۳.....	درمان اعتیاد.....
۳۵.....	روش های ترک اعتیاد.....
۴۰.....	درمان های غیر دارویی اعتیاد.....
۴۴.....	فصل سوم- تئوری شناختی- اجتماعی بندورا.....
۴۹.....	مفاهیم عمده تئوری.....
۵۲.....	فواید عملی الگو برداری.....
۶۵.....	کاربردهای آموزشی تئوری شناختی- اجتماعی.....
۷۰.....	فصل چهارم- کاربرد تئوری شناختی- اجتماعی در ترک اعتیاد.....
۷۱.....	مراحل اجرای تئوری.....
۷۵.....	مهارت خودکارآمدی.....
۷۶.....	مهارت ارتباط.....
۸۰.....	مهارت حل مسئله.....
۸۲.....	مهارت تصمیم گیری.....
۸۸.....	مهارت ابراز وجود.....
۹۶.....	حمایت های اجتماعی.....